

Akwụkwọ Daniel - Nke Iri Abụọ na Atọ

Ndi Nleji

Jeff Pippenger

2023-12-18

Nwannaanyi White kowara na mgbe a ga-adoda nnukwu ulo ndi di na Obodo New York, Mkpughe isi nke iri na asato, amaokwu nke mbu ruo nke ato, ga-emezu.

Mgbe ihe ndi a gasiri, ahuru m mmuo-ozu ozu ka o si n'eluigwe na-abia, onye nwere ike di ukwuu; e wee mee ka uwa muo ihè site n'ebube ya. O wee tie mkpu n'ike, n'oke olu, si, Babilon ukwu ahụ adaala, adaala, o ghọla ebe obibi ndi mmuo ojoo, na ebe nchekwa nke mmuo o bua ruru aru, na onu ulo nke nnuu o bua na-adighi ocha ma na-aso oyi. N'ihi na mba niile anuwo mmanya nke iwe nke ikwa iko ya, ndi eze nke uwa esorokwa ya kwa iko, ndi ahia nke uwa esitewokwa n'uba nke ihe na-atu ya utu baa uba. Mkpughe 18:1-3.

Ruo Septemba 11, 2001, "ndi eze" nke uwa emewori ikwa iko ha na uka Rom. Mgbe Agha Uwa nke Abuo gasiri, n'afu 1951, Onyeisi Ala Harry S. Truman, maka oge mbu, hoputara onye nnochichi anya goomenti na Vatican. Mgbali ya ime ka e nwee mmekorita ndoro ndoro ochichi na papacy ka Congress nke United States juru n'uzo doro anya, ma o bughu otu a ka o di mgbe otutu iri afu gachara, n'afu 1984, Onyeisi Ala Ronald Reagan hoputara onye nnochichi anya goomenti na Vatican. Ruo n'afu 2001, mba niile emewori ikwa iko ha na Vatican site n'itolite mmekorita ndoro ndoro ochichi na akwuna Taja.

Ka o na-erule Septemba 11, 2001, "mba" niile anuworila mmanya nke iwe nke ikwa iko ya. Mmanya Babilon na-anochi anya ugha di iche iche niile ndi papasi na-eweta, ma udi mmanya puru iche nke a kowara n'amaokwu ndi a bu mmanya nke iwe nke ikwa iko ya. Iwe nke papasi bu mkpagbu o na-akpagbu ndi o na-ekwekoghi na ha. O na-emezu mkpagbu ya site n'iji ike ochichi mee oru ojoo ya. Mmanya nke iwe ya bu karama njehie ya puru iche nke na-anochi anya omume nke iji ochichi buso ndi o na-ewere di ka ndi juru okwukwe agha.

N'oge sitere n'ubochi Ogost 11, 1840 ruo Oktoba 22, 1844, Adventizim nke ndi Miller, bu onye e si kpoputa n'Ogbu Ochichiri, ma burukwa nke e kewapuru n'ulo uka Protestant ndi ahụ nke n'oge ahụ ghoru umunwaanyi Rome, wee buru mpi Protestant eziokwu ahụ n'elu anu ohia uwa ahụ bjarutere ohuru. Pita na-akowaputa agwa ndi ahụ nke ndi Chineke ohuru hoputara di ka mba.

Ma unu bu ogbo a hoputara, ndi nchujà eze, mba di nsu, ndi puru iche; ka unu wee kwusaa otuto nke Onye kporo unu site n'ochichiri bata n'ihè Ya di ebube: ndi n'oge gara aga na-abughu ndi mmadu, ma ugbu a bu ndi nke Chineke: ndi na-enwetaghị ebere, ma ugbu a enwetawo ebere. 1 Pita 2:9, 10.

Ka o na-erule Septemba 11, 2001, uka Seventh-day Adventist etinyelari aka, ma na-ejikarikwa usoro ndoro ndoro ochichi nke ochichi United States ebuso ndi o tulere di ka ndi juru okwukwe agha. Tupu afu 2001 nke oma, ndi Adventist anatarari mmanya puru iche ahụ nke Babilon, nke na-anochi anya iji ike ochichi steeti ebuso ndi o tulere di ka ndi juru okwukwe agha.

Ifrem bụ ihe nnọchianya nke nnupu isi Jeroboam na alaeze ugwu nke Izrel, ma Aizaya na-amalite isi nke iri abuo na asato site n'ikpo uka Seventh-day Adventist ndi mmanya na-egbu nke Ifrem.

Ahuhu diri okpu-eze nke nganga, nke ndi anuruma nke Efraim, ndi mma-ebube ha bu ifuru na-akponwu akponwu, nke di n'isi ndagwurugwu ndi bara uba nke ndi mmanya meriri! Lee, Onyenwe anyi nwere otu onye di ike na onye siri ike, onye ga-eji aka ya tuba ya n'ala, dika oké ifufe nke akụ mmiri igwé na oké ebili mmiri mbibi, dika iju mmiri nke oke mmiri na-ejubiga oké. A ga-azoda okpu-eze nke nganga, bu ndi anuruma nke Efraim, n'okpuru ukwu: Mma-ebube ahukwa, nke di n'isi ndagwurugwu ahụ bara uba, ga-abu ifuru na-akponwu akponwu, burukwa dika mkpuru mbu nke na-ebu uzo cha tupe oge okochi; nke, mgbe onye na-ele ya anya huru ya, o na-eloda ya ozugbo, mgbe o ka di n'aka ya. N'ubochi ahụ ka Jehova nke usuu ndi agha ga-abu okpu-eze nke ebube, na okpu isi nke ima mma, nye ndi foduru n'etiti ndi ya, Burukwa mmuo ikpe ziri ezi nye onye ahụ nke no odu n'uche ikpe, na ike nye ndi na-eme ka agha laghachi n'onu uzo ama. Ma ndi a kwa esitewo na mmanya hie uzo, sitekwa n'ihe onunu na-egbu egbu puo n'uzo; onye nchujà na onye amuma esitewo n'ihe onunu na-egbu egbu hie uzo, mmanya elodala ha, site n'ihe onunu na-egbu egbu ha apuwo n'uzo; ha na-emehie n'ohu, ha na-asu ngongo n'ikpe. N'ih na tebul nile juputara n'ogbugbo na unyi, nke mere na o dighi ebe di ocha. Aizaya 28:1-8.

Ahuhu nke ato bjara n'ubochi Septemba 11, 2001, o biarakwa n'elu "okpueze," nke na-anochite anya ndu nke "ndi mmanya nke Efraim." O lusoghi isi uloru uka ahụ di na Maryland ogo site n'ugboelu juputara na mmanu ugboelu, ma o gosiputara enweghi ike ha imata na obibia Alakuba nke Ahuhu nke ato bu mmalite nke ozi mmiri ozuzo ikpeazu nke mmuo ozi nke ato. Mmalite nke ozi ahụ n'onwe ya na oru ahụ nke ha na-ekwuputa na e mere ka ha bilie ikwusa. A kowara ha o bughị naani dika okpueze, nke na-anochite anya ndu, kama dika "okpueze nke nganga," si otu a na-akowaputa otu n'ime otu abuo nke ndi na-efe ofufe nke e meputara ma a ka na-emeputa n'arumuka nke Habakuk isi nke abuo. N'ubochi Septemba 11, 2001, ndi nche Habakuk were onodu ha n'agha ahụ n'onu uzo ama.

Onu-uzo ama nke Jerusalem bu ebe a na-eme mmekorita ndi mmadu nke Jerusalem. Agha ahụ n'onu-uzo ama na-anochi anya "arumuka" nke isiakwukwo gara aga nke Aizaya nke malitere n'ubochi ifufe owuwa anyanwu (ubochi Alakuba). Udi abuo nke ndi na-efe ofufe Habakuk n'akuku Akwukwo Nso ahụ ka e ji okpueze abuo nochite anya ha. A na-eme ka ndi anuruma Ifrem, bu ndi n'oge ahụ ejirilari ike nke ochichi merie arumuka ha megide ndi ha tulere di ka ndi juru okwukwe, puta ihe n'iche iche ha na okpueze nke Onyenwe ndi agha. Mgbe a na-anochi Kraist anya dika Onyenwe ndi agha, o bu ihe nnochianya nke oru Ya dika onye ndu nke ndi agha Ya. Agha ahụ n'onu-uzo ama bu ogo ahụ e ji arumuka gbasara ezi nka mmuta okpukpe na nke ugha nochite anya ya.

O bughị naani ndi nduzi General Conference ka a na-anochi anya di ka ndi mmanya na-egbu nke Ifrem, kama kwa ndi nchujà (oru ukochukwu nke ndi na-elekota igwe aturu), na ndi amuma (ndi oka mmuta okpukpe na ndi nkuzi) esiela n'uzo, site n'ihe onunu siri ike. Di ka Aizaya na-ekwu n'amaokwu mmalite nke amuma ya, o bu uka ahụ dum.

Ohụ nke Aizaya nwa Emoz, nke ọ hụrụ banyere Juda na Jerusalem n'ụbọchị Uzaya, Jotam, Ehaz, na Hezekaja, ndị eze Juda. Nụrụ, unu eluigwe, gee ntị, gị ụwa: n'ihị na Onyenwe anyị ekwuwo okwu, Asọziri m ụmụ, zultekwa ha, ma ha enupụwo isi imegide m. Ehi maara onye nwe ya, inyinya ibu amakwa ebe nri nke nna ya ukwu dī: ma Izrel amaghi, ndi m adighi atughari uche. Ewoo, mba na-emehie, ndi ibu ajo omume aro, mkpuru nke ndi na-eme ihe ojo, umu ndi na-emebi emebi: ha ahapụwo Onyenwe anyi, ha akpasuwo Onye Nso nke Izrel iwe, ha alaghachila azu. Gini mere a ga-eji tie unu ozo? unu ga-anogide n'inupu isi kariakwa: isi dum na-aria oria, obi dum adikwaghi ike. Aizaya 1:1–5.

Mba mmehie a ariaala oria, o gafekwala oge a puru inye ogwugwo o bula nke ga-agbanwe obi na uche ya. Aizaya kowara na ndi anuruma esiwo n'uzo puo, Jeremaia wee mata uzo ahụ dī ka “uzo ochie.” N'ubochi Septemba 11, 2001, mmiri ozuzo ikpeazu malitere izo, Jeremaia na-egosikwa na o bu mgbe anyi na-eje ije n'uzo ochie ndi ahụ, nke bu “uzo” ndi anuruma ahụ siri puo na ya, ka anyi na-achota izuike nke mmiri ozuzo ikpeazu ahụ.

Otu a ka Onyenwe anyi kwuru, Guzonu n'uzo di iche iche, lezienu anya, jukwanu banyere uzo ochie, ebe ezi uzo ahụ di, gaghariakwanu n'ime ya, unu ga-ahukwa izuike maka mkpuruobi unu. Ma ha siri, Anyi agaghi aga n'ime ya. Emekwakwara m ka ndi nche guzoro n'elu unu, na-asi, Nuruonu olu opi ahụ. Ma ha siri, Anyi agaghi anu. Ya mere nunu, unu mba di iche iche, maranukwa, unu ogbako, ihe di n'etiti ha. Nu, uwa: lee, aga m eme ka ihe ojo biakwasi ndi a, obuna mkpuru nke echiche ha, n'ihị na ha egebeghi okwu m ntị, o bughikwa iwu m, kama ha juru ya. Jeremiah 6:16–19.

Ndi anuruma nke Ifrem apuola n'uzo na Septemba 11, 2001, ma ha alaghachila “azu n'azu,” na 1863, mgbe ha malitere usoro nke iju “uzo ochie.” O bu n'ime “uzo ochie” ka a ga-achota izuike na ume ohuru nke mmiri ozuzo nke ikpeazu, mmiri ozuzo ahụ wee malite n'otu oge ahụ e kwuputara “Ahuhu” ahụ megide ha. “Ahuhu” nke ato nke Islam abughi ihe a puru imata nye okpueze mpako nke Ifrem, n'ihị na ha ji nwayoo nwayoo ju eziokwu ndi bu isi nke na-akowaputa oru Islam n'amuma. Jeremaia na-egosi na n'oge ahụ Onyenwe anyi kpolitere ndi nche, ndi bu ndi nche Habakuk, ha wee kposara ndi anuruma nke Ifrem n'agha di n'onu uzo ama na o di ha mkpa ige ntị n'olu opi ahụ. “Ahuhu” nke ato nke biarutere na Septemba 11, 2001, bu Opi nke asaa.

Aizaya na-akowa na “ha apuola n'uzo n'ihị ihe-onunu siri ike; ha na-emehie n'ohu, ha na-asu ngongo n'ikpe. N'ihị na tebul nile juputara n'ogbugbo na unyi, nke mere na o dighi ebe di ocha.” Tebul adigboroja ahụ, e webatara na 1863, nke wepuru “ugboro asaa,” ma choo mpempe akwukwo nkowa ka o soro ya, na-anochi anya adigboroja nke tebul nsọ abuo nke Habakok, ma “tebul” adigboroja nke ndi anuruma jiri eme ihe juputara n'ogbugbo, ha na-emekwahie n'ohu. E nyere ndi nche nke Habakok na Jeremaya iwu na, n'arumuka gbasara usoro, ha ga-edede “ohu” ahụ n'elu “tebul,” ma tebul adigboroja nke ndi anuruma na-eweputa ohu na-ezighi ezi.

Ebe ohu na-adighi, ndi mmadu na-ala n'iyi; ma onye na-edebe iwu, ngozi diri ya. Ilu 29:18.

Ndi mmanya nke Ifrem ajula iwu Chineke, ma ihe gbara “arumuka” ahụ gburugburu, nke agha nke onu uzo ama, bu iwu amuma Chineke, dika e si anochi anya ya n'usoro oru e guzobere n'ime ngaghari nke mmuo-ozu nke mbu na nke ato. Ka ntala Aizaya si diri n'amaokwu asato mbu nke isi

nke iri abụọ na asatọ, ọ na-emesia kọwaa usoro ọrụ ahụ nke bụ mmiri ozuzo ikpeazu, ma kpomkwem na-akọwa ndị mmanya ahụ dịka “ndị nlelị, ndị na-achị” “na Jerusalem.”

Ọnye ka ọ ga-akuziri ihe ọmụma? Ọnye ka ọ ga-eme ka ọ ghọta ozizi? Ọ bụ ndị a napurụ ara ehi, ndị e wepurụ n’obi nne? N’ihi na iwu ga-adikwasị iwu, iwu n’elu iwu; ahiri n’elu ahiri, ahiri n’elu ahiri; ntakiri ebe a, ntakiri ebe ahụ: n’ihi na site n’egbugbere ọrụ na-asụ nsụ na n’asụsụ ọzọ ka ọ ga-agwa ndị a okwu. Ndị ọ siri ha, Nke a bụ izuike nke unu ga-eji mee ka onye ike gwurụ zuo ike; nke a bukwa ume ọhụrụ: ma ha ekweghi inụ. Ma okwu Onyenwe anyi diri ha iwu n’elu iwu, iwu n’elu iwu; ahiri n’elu ahiri, ahiri n’elu ahiri; ntakiri ebe a, ntakiri ebe ahụ; ka ha wee jee, daa azụ, gbajie, buru ndi a toro n’onyà, e jidekwa ha. Ya mere, nù okwu Onyenwe anyi, unu ndi na-akwa emo, ndi na-achị ndi a nọ na Jerusalem. N’ihi na unu asiwo, Anyi agbaala ndu na onwu ndu, anyi na ala mmuo emewo nkwekorita; mgbe ihe otiti na-ejubiga okè ga-agafe, ọ gaghi erute anyi: n’ihi na anyi emewo ugha ebe mgbaba anyi, n’okpuru aghughokwa ka anyi zoro onwe anyi: Ya mere, otu a ka Onyenwe Chineke kwuru, Lee, ana m atukwasị na Zaijon nkume ibu ntoala, nkume a nwara anwa, nkume nkuku di okè ọrụ ahia, ntoala siri ike: onye kwere ekwe agaghi eme oso oso. Ikpe ziri ezi ka m ga-eji tuo ahiri, ezi omume ka m ga-eji tuo plommet; aku mmiri igwe ga-ekpochapu ebe mgbaba nke ugha, mmiri ga-ejubigakwa ebe nzuzo ahụ. A ga-emekwa ka ogbugba ndu unu na onwu ghara idi ire, nkwekorita unu na ala mmuo agaghi eguzosi ike; mgbe ihe otiti na-ejubiga okè ga-agafe, mgbe ahụ, a ga-azoda unu n’okpuru ya. Aisaja 28:9–18.

A kọwara “arumuka” a ebe a n’usoro nke, “onye ka ọ ga-akuziri ihe ọmụma? onye ka ọ ga-emekwa ka ọ ghọta ozizi?” “Onye” ahụ na-agwa ndi nwere ike ibu umu akwukwo, ma isi okwu ahụ bu banyere igkota ozizi, nke bu ihe omuma. Mgbe a mepere akwukwo Daniel, e nwere mmuba nke ihe omuma, nke na-anochi anya mmuba nke nghota nke eziokwu ndi di n’Okwu Chineke. Okwu ahụ bu “ozizi” putara otu nkwenkwe, ukpuru, nkuzi, ma ọ bu iwu ndi na-etolite otu usoro echiche puru iche ma ọ bu otu ngwugwu ihe omuma. Iji ghota “ozizi” nke Akwukwo Nso, ọ di mkpa ka e nwee usoro ọrụ sitere n’Akwukwo Nso iji wulite ngwugwu ihe omuma ahụ.

A kọwara usoro ahụ di ka, “iwu ga-adikwasị iwu, iwu n’elu iwu; ahiri n’elu ahiri, ahiri n’elu ahiri; ebe a ntakiri, ebe ahụ ntakiri.” Usoro ahụ nke mere ka a mata Septemba 11, 2001 di ka obibia nke “Ahuhu” nke ato, dabere n’ikpokota ahiri amuma nke “Ahuhu” mbu onu na ahiri amuma nke “Ahuhu” nke abuo, nke na-enye ndi akabe abuo nke ahiri nke “Ahuhu” nke ato. Usoro ahụ bu ule nke “arumuka” ahụ nke na-emeputa igwe abuo nke ndi na-efe ofufe, n’ihi na “okwu Jehova biakwutere ha di ka iwu n’elu iwu, iwu n’elu iwu; ahiri n’elu ahiri, ahiri n’elu ahiri; ebe a ntakiri, ebe ahụ ntakiri; ka ha wee gaa, daa azu, buru ndi agbajiri agbaji, burukwa ndi a kpara n’onyà, werekwa ha.”

Ihe ise ndi ikom nlelị ahụ nke na-achị Jerusalem na-asu ngongo na-anochi anya umu agboghọ ise ndi nzuzu. Usoro a doro anya na ọ bu ule, n’ihi na ndi mmanya nke Ifrem juru uzu ochie Jeremaya, juru ige nti n’ido aka na nti opi nke ndi nche, meputara tebul adigboroja, ma mee ogbugba ndu na onwu; n’otu oge ahụ kwa ka ndi yi okpueze nke Onyenwe anyi nke ndi agha n’agha nke onu uzu ama na-eme ogbugba ndu nke ndu.

N'ubochi Septemba 11, 2001, mmiri ozuzo ikpeazu, nke bu izuike na mmeghari ohuru, malitere izo, ma ikpochi akara nke otu nari puku iri anọ na anọ malitere. O kpalitere arumuka banyere usoro ndi anuruma nke Efraim, na usoro nke onyeozi Ilaija nochiri anya ya. "Otutu" ga-eso ndi anuruma daa, ma ndi ole na ole a ga-ahoputa bu ndi na-eche Onyenwe anyi nche.

N'ih na Onyenwe anyi ji aka di ike gwa m okwu otu a, wee doo m aka na nti ka m ghara iga n'uzo ndi a, na-asị, Unu asila, Nsorita, nye mmadu niile ndi a ndi a ga-asị, Nsorita; unu atukwala egwu egwu ha, unu atukwala ujo. Dobeenu Onyenwe ndi agha nsọ n'onwe ya; ya burukwa egwu unu, ya burukwa ihe unu ga-atu ujo. O ga-abukwa ebe nsọ; ma buru nkume isu ngongo na nkume mmejọ nye ulọ abuo nke Izrel, burukwa onya na igbudu nye ndi bi na Jerusalem. Otutu n'etiti ha ga-asukwa ngongo, daa, gbajie, jidekwa ha n'onya, werekwa ha. Kechie ama ahụ, mechie iwu ahụ akara n'etiti ndi na-eso uzo m. M ga-ehekwa Onyenwe anyi, onye na-ezo ihu ya n'ulo Jekob, m ga-elekwasikwa anya n'ebe o no. Aisaia 8:8-17.

N'ezie, Aizaya na-ekwenye n'okwu nke ya, ya mere otutu ndi ahụ dara n'isi nke iri abuo na asato, bukwa otu ndi ahụ dara n'isi nke asato. N'isi nke asato anyi na-ahụ na odida ha mere n'oge nke aka akara, nke malitere na Septemba 11, 2001. Ido aka na nti nke isi nke asato bu ka a ghara iga n'"uzo" nke ndi a, n'ih na ha bu ndi juru iga n'uzo Jeremaya nke uzo ochie, ebe ozi mmiri ozuzo ikpeazu di. Ndi ahụ dara n'isi nke asato bu ndi tukwasiri obi n'ogbako njiko ahụ, nke na-anochi anya mmanya puru iche nke Babilon, nke na-anochi anya njiko nke uka na ochichi maka ebumnuche iguzogide ndi a na-ewere di ka ndi juru okwukwe. Ihe na-eme ka ha suo ngongo n'isi nke asato bu nkume isu ngongo, nke na-anochi anya nnoo ojuju mbu nke eziokwu ntoala na 1863, ya bu, "oge asaa" nke Levitikos iri abuo na isii, nke ndi "na-ewu ulo" juru na 1863. N'ime ojuju ahụ ha laghachiri n'uzo oru uka Protestant nke dapuru n'ezi okwukwe iji ju ozi ahụ ndi mmuo ozi nyere William Miller.

N'isi nke iri abuo na asato, iju nkume ahụ na-amiputa ikpe nke ihe-otiti na-ekubiga okè, nke bu akara Akwukwo Nso nke akara nke anu ohia ahụ nke na-amalite na iwu Uka n'Ubochi Sonde na United States, ma mesia juputa n'uwa dum. N'iwu Ubochi Sonde ahụ, ogbugba-ndu nke uka Adventist meworo na "onwu" na "hel" ka a ga-ekpochapu. N'ikpochapu ogbugba-ndu nke ndi anuruma nke Ifrem na onwu, a ga-ewepu "ebe mgbaba ha nke ugha." "Ebe mgbaba nke ugha" ka onyeozi Pol na-anochi anya ya dika ugha ahụ nke na-eweta aghugho siri ike, ma aghugho siri ike ahụ a na-awukwasị n'elu ndi ikom ndi na-akpari mmadu nke na-achi Jerusalem bu nzaghachi nye ikpoasi ha kporo eziokwu.

Ya onwe-ya, onye obibia ya di ka oru Setan si di, na ike nile, na ihe-iriba-ama nile, na oru-ebube ugha nile, ya na aghugho nile nke ajo omume n'ime ndi na-ala n'iyi; n'ih na ha anabataghi ihunanya nke eziokwu, ka e wee zoputa ha. N'ih nka ka Chineke gezigara ha ike nke nduhie, ka ha we kwere ugha: ka e wee maa ha nile ikpe, bu ndi na-ekweghi eziokwu, kama ndi nwere obi utọ n'ajo omume. Ma ayi kwesiri ikele Chineke ekele mgbe nile n'ih unu, umunna ndi Onye-nwe-ayi huru n'anya, n'ih na Chineke sitere na mbu horo unu ka unu nweta nzoputa site n'ido-nsọ nke Mo Nso na okwukwe n'ezikwu: nke O ji ozi oma ayi kpo unu, ka unu nweta ebube nke Onye-nwe-ayi Jisos Kraist. Ya mere, umunna, guzosienue ike, jidesienukwa odinala nile unu kuziri, ma o bu site n'okwu, ma o bu site n'akwukwo ozi ayi. 2

Ndị Tesalonaijka 2:9–15.

“Ebe mgbaba nke ụgha,” nke mụtara “nraranye siri ike,” n’ikpeazụ na-eweta ntaramahụhụ nke iwu Sọnde nke na-abịa ngwa ngwa. Onyeozu Pọl na-akwọwa òtù ndị na-adighị ahụ eziokwu n’anya, na kwa òtù ndị e doro nsọ site n’eziokwu ahụ, si otu a na-ezo aka n’òtù abụọ ahụ dị n’arụmụka nke Habakuk isi nke abụọ. N’isi nke iri abụọ na itoolu, Aịsaja malitere site n’itughari okwu ahụ Ariel ugboro abụọ, nke bụ aha ọzọ maka Jerusalem.

Ahụhụ ga-adiri Ariel, Ariel, obodo ahụ ebe Devid biri! Tụkwasijanụ afọ n’afọ; ka ha gbuo àjà. Aizaya 29:1.

Ịkọ okpukpu abụọ nke “Ariel” (obodo Jerusalem) n’uzọ ihe nnọchianya, a na-akakwa ya ikpe ọzọ site n’otu “ahụhụ.” Igbu àjà site n’“afọ ruo n’afọ” na-anọchite anya nnupuisi na-aga n’ihu nke bidoro n’afọ 1863. Amaokwu ndị na-eso na-akwawaputa ikpe ahụ nke ga-adakwasị ụka Seventh-day Adventist n’oge nsogbu iwu Sunday. N’amaokwu nke itoolu a na-achoputa otu “ihe ijuanya,” nke na-eme ka arụmụka banyere usoro ọrụ pụta ihè, ebe ọ na-akwawaputakwa ọnọdụ nnupuisi nke Adventism dika otu akukụ nke ozi nke Mkpu Etiti Abalı, nke a na-ejikotakwa na mmụọ ozi nke abụọ dika e si anọchite ya anya site n’ikọ okpukpu abụọ nke “Ariel” n’amaokwu mbụ.

Kwusịnụ onwe unu, juokwa anya; tie mkpu, ee, tie mkpu: ha n’wobiga mmanya ókè, ma ọ bughị site na mmanya; ha na-asụ ngongò, ma ọ bughị site n’ihe ọnụnụ na-egbu egbu. N’ihi na Onyenwe anyị awukwasịwo unu mmụọ nke nnukwu ụra, O mechikwokwa anya unu: ndị amuma na ndị ọchịchị unu, ndị ọhụ ụzọ, ka O kpuchiworo. Ma ọhụ nke ihe niile aghọwo n’ebe unu nọ dika okwu nke akwukwọ e mechiri emechi, nke mmadụ na-enyefe onye mụtara ihe, na-asị, Biko, guọ nke a: ọ sịkwa, Apughị m; n’ihi na e mechiri ya emechi: A na-enyekwa akwukwọ ahụ onye na-amaghị akwukwọ, na-asị, Biko, guọ nke a: ọ sịkwa, Amaghị m akwukwọ. N’ihi ya Onyenwe anyị kwuru, Ebe ọ bụ na ndị a na-eji ọhụ ha abiaru m nso, na-eji egbugbere ọhụ ha asopurụ m, ma ha ewepụwo obi ha n’ebe m nọ nke ukwuu, egwu ha na-atụ m abụwokwa ihe a kuziiri ha site n’iwu mmadụ: Ya mere, lee, aga m aga n’ihu ime ọrụ dị itunanya n’etiti ndị a, ee, ọrụ dị itunanya na ihe ijuanya: n’ihi na amamihe nke ndị amamihe ha ga-ala n’iyi, nghota nke ndị nwere ezi uche ha ga-ezokwa ezo. Aizaya 29:9–14.

N’ime “arụmụka” ahụ e dekworo n’isi nke iri abụọ na asaa, nke na-anọchite anya esemokwu dị n’etiti ezi usoro na usoro ụgha, a na-amata mmanya na-egbu ndị ikom na-akparị mmadụ bụ ndị na-achị Jerusalem dị ka isi nke na-egbochi ndu ndú nke Adventism ighota akwukwọ ahụ e mechiri akara. Akwukwọ Daniel na Mkpuughe bụ otu akwukwọ ahụ, ma akukụ nke akwukwọ ahụ a na-emepe tupu oge amara emechie bụ Mkpuughe nke Jizọs Kraịst. Ọ gunyere ilu omimi nke “onye nke asatọ si n’ime asaa ahụ pụta.” A na-anọchite ya anya site na “ihe nzuzo” ahụ e nyere Daniel ka ọ ghota n’isi nke abụọ. Ọ bụ “akukọ ihe mere eme zoro ezo” nke Égbè Eluigwe Asaa. Ọ bụ ozi nke Islam nke “Ahụhụ” nke atọ, na ozi nke “Mkpu Etiti Abalı.”

A na-enye otu akwukwọ Daniel na Mkpuughe ahụ nye ndị ahụ e ji Sanhedrin n’oge Kraịst nọchie anya, ndị na-anọchi anya usoro ọchịchị nke na-ekwuputa na ọ na-akwado ma na-agbachitere eziokwu Chineke, ma n’ikpeazụ na-esonye n’ikpogide Eziokwu ahụ n’obe. Usoro ahụ e ji Sanhedrin gosi bụ ndị na-akwa emo na-achị Jerusalem. A na-enye ha akwukwọ ahụ e mechiri

emechi, nzaghachi ha, nke e ji ugwu ha, agumakwukwo ha, na omumu omimi ha mara, banyere ihe akwukwo ahụ putara bu na ha enweghi ike igu ya, n'ih na e mechiri ya emechi. Mgbe ahụ, a na-enye igwe aturu ahụ nke a zulitere ka ha soro naanị ndị a hoputara iche dika ndi ndu, otu akwukwo ahukwa, nzaghachi ha bu na naanị ha ga-aghota ya, ma o buru na ndi na-akwa emo ahụ na-achị Jerusalem, bu Sanhedrin nke ubochi ikpeazu, gwa ha ihe o putara.

Usoro e nyere William Miller, ma mesia nye Future for America, bu ihe-akara n'akuko amuma. O bu ihe-akara nke na-achoputa ajuju nkwale nke ndu na onwu. Ewezuga usoro ziri ezi, ozi nke mmiri ozuzo ikpeazu di "ka okwu nile nke akwukwo emechiri emechi." Ewezuga ozi nke mmiri ozuzo ikpeazu, ahumahu nke ozi ahụ na-emeputa agaghi ekwe omume inweta. Usoro ahụ bu omume nke iweta ahiri amuma n'elu ahiri amuma, site n'ebe a n'ime Bible, na ebe ahụ n'ime Bible. Esemokwu banyere usoro ahụ bidoro mgbe e nyere ozi mbu ike, ma n'akuko mmalite ma n'akuko ogwugwu nke ubochi ikpeazu.

N'akuko mmalite nke mmeghari Millerite, esemokwu ahụ malitere n'August 11, 1840, ma e meghariri ya na njedebe nke akuko ahụ n'oge ahụ mgbe mmeghari Millerite nke Filadelfia gbanwere gaa na mmeghari Millerite nke Laodisia. Esemokwu ahụ malitekwarara ozo n'akuko mmeghari Laodisia nke mmuo ozi nke ato na September 11, 2001, a na-emekwa ya ozo na njedebe nke mmeghari ahụ mgbe mmeghari Laodisia nke mmuo ozi nke ato gbanwere gaa na mmeghari Filadelfia nke ndi ahụ ruru otu nari na iri anọ na anọ puku. N'ule mmalite nke ndi Millerite, na n'ule njedebe nke ndi Millerite, e jiri usoro oru nke onyeozu Elaija nochite ule ahụ. Jisos, dika Alfa na Omega, na-egosi njedebe mgbe niile site na mmalite.

Usoro nke iweta ahiri n'elu ahiri bu ihe anyi ga-eji ugbu a ka anyi na-eburu n'uche Daniel isi nke anọ na nke ise n'isiokwu na-esonu.

"O dighi onye o bua nwere ezi ozi na-akowa oge Kraist ga-abia ma o bu na O gaghị abia. Nwee ntukwasị obi na Chineke adighi enye onye o bua ikike ikwu na Kraist na-egbu oge n'ibia Ya afọ ise, afọ iri, ma o bu afọ iri abuo. 'Ya mere, nonu kwa njikere: n'ih na n'oge unu na-atughị anya ya ka Nwa nke mmadu na-abia' (Matthew 24:44). Nke a bu ozi anyi, ya bu, ozi ahụ n'onwe ya ndi mmuo-ozu ato ahụ na-efeghari n'etiti eluigwe na-ekwusa. Oru a ga-aru ugbu a bu nke ikpasa ozi ikpeazu a nke ebere nye uwa dara ada. Ndu ohuru na-abia site n'eluigwe ma na-anara ndi Chineke niile. Ma nkewa ga-abia n'ime nzuko. A ga-emeputa otu abuo. Oka wit na ata na-etolite onu ruo n'oge owuwe ihe ubi.

"Oru ahụ ga-abawanye n'imi ma burukwuo nke siri ike nke ukwuu ruo n'oke ikpeazu nke oge. Ma ndi niile bu ndi ha na Chineke na-aruko oru onu ga-agbasi mbu ike nke ukwuu maka okwukwe ahụ e nyere ndi nsu otu ugboro. A gaghị eme ka ha si n'ozu nke ugbu a wezuga onwe ha, nke na-eme ka uwa nwuo ihu ugbuga site n'ebube ya. O dighi ihe bara uru ilu ugu maka ya ma e wezuga ebube Chineke. Naanị nkume nke ga-eguzosi ike bu Nkume nke Mgbe Ebighi Ebi. Eziokwu di ka o di n'ime Jisos bu ebe mgbaba n'ubochi ndi a nke njehie...."

"Amuma na-emezuwo, ahiri n'ahiri. Ka anyi na-eguzosi ike kari n'okpuru okoloto ozi nke mmuo-ozu nke ato, otu ahụ ka anyi ga-esi ghota amuma Daniel nke oma kari; n'ih na Mkpughe bu mgbakwunye nke Daniel. Ka anyi na-anabatakwu n'uju ihu nke Mmuo Nso

gosiputara site n'aka ndi-ozu Chineke ndi e doro nso, otu ahụ ka eziokwu nke amuma oge ochie ga-aputa miri emi ma sie ike kari, obuna dika ocheeze ebighi ebi; a ga-emekwa ka anyi jide n'aka na ndi mmadu nke Chineke kwuru okwu dika Mmuo Nso kpaliri ha. Ndi mmadu n'onwe ha aghaghi idi n'okpuru mmetuta nke Mmuo Nso iji ghota okwu nile Mmuo ahụ kwuru site n'onu ndi amuma. E nyere ozi ndi a, o bughị maka ndi kwuru amuma ndi ahụ, kama maka anyi ndi bi n'etiti ihe omume nke mmezu ha."

"Agaghi m eche na m puru iweta ihe ndi a n'ihu, ma o buru na Onyenwe anyi enyeghi m oru a ka m mee. E nwere ndi ozu, e wezuga gi onwe gi, ma o bughị naani otu ma o bu abuo, ndi dika gi na-eche na ha enwetala ihe oheru, ma dikwa njikere kpamkpam iweta ya n'ihu ndi mmadu. Ma o ga-atu Chineke utu ka ha nabata ihe e nyelari, jee ije n'ime ya, ma mee ka okwukwe ha guzosie ike n'elu Akwukwo Nso, nke na-akwado onodu ndi ndi nke Chineke jidesiri ike ruo otutu afo. A ga-ekwusara ozi oma ebighi ebi site n'aka ndi mmadu. Anyi ga-akposo ozi ndi mmuo ozi ahụ nke e sere di ka ndi na-efeghari n'etiti eluigwe, tinyere ido aka na nti ikpezu nye uwa dara ada. O buru na a kpori anyi ka anyi buru ndi amuma, a kporo anyi ka anyi kwere amuma ndi ahụ, ma soro Chineke ruoko oru n'inye uche ndi ozu ihe. Nke a ka anyi na-agbali ime." Selected Messages, book 2, 113, 114.